

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

"WE PLEDGE ALLEGIANCE TO OUR FLAG AND TO THE REPUBLIC FOR WHICH IT STANDS: ONE NATION INDIVISIBLE WITH LIBERTY AND JUSTICE FOR ALL."

THE ONLY SLOVENIAN DAILY BETWEEN NEW YORK AND CHICAGO
THE BEST MEDIUM TO REACH 180,000 SLOVENIANS IN U. S., CANADA AND SOUTH AMERICA.

Neodvisen dnevnik zastopajoč interese slovenskega delavstva.

VOLUME V.—LETO V.

CLEVELAND, O., PONDELJEK (MONDAY), FEB. 20., 1922.

ST. (NO.) 42.

Single Copy 3c.

Entered as Second Class Matter April 29th 1918, at the Post Office at Cleveland, O., under the Act of Congress of March 3rd, 1879

Posamezna številka 3c.

RUDARSKI ŠTRAJK 1. APRILA JE GO-TOV, AKO SE NE UGODI ZAHTEVAM.

RUDARSKA UNIJA ZAHTEVA UVEDBO ŠESTURNEGA DELOVNKA IN PETDNEVNEGA TEDNA TER 20 PROCENTOV ZVIŠANJA ZA RUDARJE V TRDIH PREGOVNIKIH.

Indianapolis, Ind., 18. feb. — Konvencija rudarjev je danes sklenila, da se s 1. aprilom izvede generalno stavko, ako podjetniki ne privolijo v pogoje, katere je sestavila konvencija, in ako se za to izreče tudi celokupno članstvo "United Mine Workers of America" pri referendumu, katero se bo nemudoma odredilo.

Rudarji stavijo na podjetnike naslednje zahteve: plača se jim ne sme znižati; uvesti se mora šesturni dan ter petdnevni teden; za prekourno delo se jim ima plačati čas in pol, za nedelje in praznike pa dvojni čas; odpraviti se ima v bodoči pogodbi točka glede avtomatične kazni.

Konvencija je tudi odobrila sklep za 20procentno mezdno zvišanje, katerega so sprejeli na konvenciji v Shamokin, Pa., rudarji, ki so uposljeni v trdih premogovnikih. Unijskim uradnikom se je naročilo, da še enkrat povabijo podjetnike, da se pogajajo glede sklepa nove mezdne pogodbe, ako pa bi slednji to povabilo zopet odklonili, tedaj se bo gledalo, da se pred 31. marcem popolnito, ko premine obstoječa pogodba, izvede glasovanje glede generalne stavke.

Lewis je izjavil, da ni dvoma, da se bodo rudarji v takem slučaju z veliko večino izrekli za prenehanje z delom. Kot se poroča, bodo tudi trdo-premogovni rudarji htevali šesturni delovnik in petdnevni teden, medtem ko dozdaj ni bilo v navadi, da bi slednji v tem oziru skupno nastopali z mehko-premogovnimi rudarji.

Glede zahtev za krajši delovni čas se je vnel na konvenciji precej oster boj. Opozarjalo se je, da se te zahteve ni dalo doseči v času, ko so bile prilike za zmago veliko boljše.

"Ako sprejmemo ta predlog za šesturni delovnik in petdnevni teden, ne pomeni to nič drugega kot samomor," je zaklical Fred Mooney, delegat iz West Viriginije. "Ako nismo mogli doseči šesturnega delovnika pred dvema leti, ko je vsa dežela prezebalá vsled pomanjká nja premoga, kako bomo to dosegli danes, ko je premoga v preobilici?" je vprašal John Hessler, predsednik indianškega distrikta.

Lee Hall, predsednik ohijjskih rudarjev, je izjavil, da bitka rudarjev ne bo niti za polovico toliko resna, kot se jo slika. Aleksander Howat in njegovi pristaši so nadaljevali s svojim protiaministracijskim bojem celo po zaključku konvencije.

Frank Farrington, predsednik illinoiskih rudarjev in glavna opora Howata, je izdal na illinoiske delegate poziv, da se jutri popoldne zberejo v delavski dvorani v Indianapolisu.

Kot se razume, bo navzočih tudi več drugih Howatovih pristašev, toda Farrington zanikuje, da ima v mislih organizovanje samostojne unije. Izjavil je, da se v pondeljek vrne v Springfield, in da je bilo zborovanje illinoiskih delegatov sklicano le z namenom, da se izvoli poseben mezdni odbor za državo Illinois.

Uradni izid glasovanja glede Howatovega apela, da se zavzre izključitev, katero je odredil Lewis, je bil 2073 proti 1952. Howat je izjavil, da to še ne pomeni, da je s svojim delovanjem prenehal, temveč je izjavil, da se vrača v Kansas, da odsluži še nadaljne kazni radi kršitve kansaškega industrijalnega zakona.

"Bila je moja zmaga," je izjavil Howat. "Lewis je imel na svoji strani več kot 700 administracijskih uslužbencev, in dobil je vendar samo 121 glasov večine. Na konvenciji je nastopila tudi mati Jones, ki je ozmerjala delegate, ker se pripravajo med seboj vsled notranjih sporov, ko se obeta hud boj z zunanjimi sovražniki.

Pol ure pred zaključitvijo je konvenčna dvorana nupadel nekega Lewisovega pristaša ter ga dolžil goljufije pri glasovanju, nakar se je vnela ostra debata, v kateri je malo manjkalo, da ni prišlo do aktualnih spopadov.

Indianapolis, 19. nov. — John L. Lewis se je danes izrazil, da upa, da ho resni položaj, v katerem se nahaja organizacija, pomiril razburjene elemente, obenem pa je naznanil, da se bo takoj poskusilo podjetnike v mehkih kot tudi trdih premogovnih v Pennsilvaniji privedi do tega, da bi se pogajali glede sklepa nove mezdne pogodbe.

Nova farmerska stranka ustanovljena.

OB PREDSEDNIŠKIH VOLITVAH 1924 BO STOPILA V BOJ S POLNO KANDIDATSKO LISTO.

Chicago, 18. feb. — Nocoj so se sešli tukaj predstavniki vsakovrstnih farmerskih organizacij, ki so sklenili, da se ustanovi nova stranka, ki bo nastopila ob predsedniških volitvah v jeseni 1924 s polnim seznamom kandidatov.

Vodja tega gibanja za novo farmersko stranko je Arthur C. Townley, predsednik "Narodne Nepristranske Lige". Organizatorji, ki so na delu za novo stranko, izjavljajo, da bo štela koncem tega leta več kot 225.000 članov, do 1924 pa 1.000.000.

Townley, ki je prišel v Chicago potem, ko se je posvetoval z voditelji farmerskega političnega gibanja v Washingtonu, je pripravljen zavreči Nepristransko Ligo in nastopiti skupno z novo stranko. Townley ni povsem zadovoljen z ekstremno radikalnim elementom, ki je zadobil kontrolo pri Nepristranski Ligi v North Dakoti, in da upa potegniti za seboj pretežno večino članstva.

Farmarji so prepričani, da so s tem, da so ustanovili novo politično stranko, v stanu, da diktirajo svoje pogoje veliki skupščini, ki se prične tukaj v pondeljek, in na katero so povabljene tudi raznovrstne delavske in liberalne organizacije. Na tej skupščini se bo skušalo doseči nekako koalicio med farmarji in delavci. Da bi se delavci pridružili novi stranki farmarjev ni misliti, temveč upati je, da se bo pršlo do sporazuma glede čimvečjega sodelovanja.

Nova farmerska stranka je objavila naslednji program:

1. obratovanje železnic za javno službo, ne pa za privatni profit.
2. Vlada naj garantira farmarjem primerno ceno za vse hranljive pridelke.
3. Vojaški bonus naj se izplača potem posebnega davka na čezmerne profite in velike dedščine.
4. Treba je zakone, glasom katerih bi bili velemesarji prisiljeni plačevati za živino cene v sorazmerju s cenami, ki jih plačuje konzument.

— Nekí bandít je ustavil dva uslužbenca Burns-Bowe Baking Co. na W. 32 St. in Vine st., ko sta se peljala na tovornem avtomobilu ter jima odvzel kovček, v katerem sta imela \$1.484. Denar, ki je bil last družbe, sta imerem je mislila, da je njegovo, pri la vložiti na banko. Bandít je po peljalo iz Francije domov za pobegnil v avtomobilu.

Vse je odvisno zdaj od podjetnikov, pravi Lewis, kajti rudarji so pripravljene, da vsak čas prično s pogajanjem ter s tem odvrnejo nevarnost štrajka dne 1. aprila.

Thomas Kennedy, Hazletin, Pa., predsednik distriktnega eksekutivnega odbora v trdo-premogovnem okrožju, je danes izjavil, da se podjetniki ta teden snidejo v Atlantic City, da odločijo svoje postopanje.

Dosti delegatov je sila nezadovoljnih s sklepom konvencije za 6-urni delovnik in petdnevni teden, ker bi ugoditev vzpričo dejstva, da konvencija ni zahtevala povišanja plače, pomenila pravzaprav znižanje plače. S tem bi se rudarjem, ki danes delajo po osem ur, znižalo delovni čas na šest ur, a obenem bi se znažala temu sorazmerno tudi plača.

Borba med Lewisom in Howatom je veljala rudarsko organizacijo \$200.000. Toliko namreč znaša plača nekaj nad 2000 delegatov za čas, ko se je konvencija pečala izključno z vprašanjem Howatovega apela.

Illinoiski delegatje na rudarski konvenciji so danes cdbdržavali posebno sejo, na kateri se je sklenilo, da bo illinoiska organizacija vsaj še do 1. aprila finančno podpirala kansaškega rudarskega vodjo, Aleksandra Howata.

Francija za odložitev genovske konference.

APELIRA NA ITALIJO, DA SE KONFERENCO ODLOŽI.

Pariz, 19. feb. — Francoska vlada je obvestila države, ki so sprejele italijansko povabilo za vdeležbo na genovski konferenci, da ne smatra primernim, da bi se ista pričela že 8. marca, ter je obenem apelirala na italijansko vlado, da konferenco preloži.

To je napravila Francija v soglasju s svojim načrtom, da hoče nekaj pozitivnega zvedeti glede postopanja ostalih zaveznikov z ozirom na mirovne pogodbe in pa glede postopanja napram sovjetski Rusiji.

Možno je tudi, da je rezultat Lloyd Georgeove počasnosti pri odgovarjanju na Poincarejevo noto, v kateri je slednji zahteval, da se poda jasnejši program genovske konference.

Nikakega dvoma tudi ni, da si Francija želi utrditi svoj politični položaj, predno se snide konference.

Rim, 19. nov. — Dosedaj se je na komitej, ki deluje na pripravih za genovsko konferenco, priglasilo že 1172 delegatov ter 753 žurnalistov. Signor Avezzano, bivši italijanski poslanik v Zedinjenih državah, je izjavil, da se bo konference najbrže preložila, da pa se bo vendar pričela še meseca marca.

7 GLEDALIŠČ V WASHINGTONU JE MORALO ZAPRETI VRATA.

Washington, 18. feb. — Vladna komisija je po pregledu vseh washingtonskih gledališč kot posledica katastrofe, v kateri je okrog 100 ljudi izgubilo življenje, odredila, da se zapre 7 washingtonskih gledališč, katere se je prolašilo, da niso varni za obiskovalce.

SAMOMOR BIVŠEGA VOJAKA.

Emporia, Kas., 19. feb. — Išče se truplo bivšega vojaka Chester Hagermana, o katerem je znano, da se je podal v velik snežni vihar z namenom, da umre od mraza. Neka ženska, ki živi v Medicine okraju, pravi, da je to imel njenega sina, o katerem je dobila sporočilo, da je bil ubit v boju, in se je tudi truplo, o katerem je bilo znano, da je njegovo, pri la vložiti na banko. Bandít je po peljalo iz Francije domov za pobegnil v avtomobilu.

— Nekí bandít je ustavil dva uslužbenca Burns-Bowe Baking Co. na W. 32 St. in Vine st., ko sta se peljala na tovornem avtomobilu ter jima odvzel kovček, v katerem sta imela \$1.484. Denar, ki je bil last družbe, sta imerem je mislila, da je njegovo, pri la vložiti na banko. Bandít je po peljalo iz Francije domov za pobegnil v avtomobilu.

Rovarjenje proti mehikanski vladi.

ZADNJI POSKUS POMOŽNEGA DRŽAVNA TAJNIKA FLETCHERJA.

Washington, D. C. — (Fed. Press.) Komaj je državni tajnik Hughes odšel na počitnice na angleške zapadno-indijske otoke, že je pomožni državni tajnik Fletcher poskrbel, da se je časopisje znova pričelo polniti z "vestmi in govoricami", da je vlada Obregona v Mehiki na robu propada.

Fletcher je odgovoren za vse te "govorice", ker se javlja, da prihajajo iz "uradnih virov", kar ne more pomeniti drugega kot da prihajajo iz državnega departamenta in Bele hiše.

Fletcher je vseskozi poznan kot sovražnik obsoječe liberalne vlade v Mehiki. V kratkem ima odpotovati v Belgijo kot poslanik Zedinjenih držav, in je to torej njegova zadnja prilika, da priskoči na pomoč ameriškim oljnim magnatom, ki kujejo zarote v prizadevanju, da se v Mehiko povrne Diazovo diktatorstvo. Ako se Fletcher ne zaveda, kaj se godi pod sankcijo državnega departamenta, tedaj bi moral čitati časopisje. Uradni organ predsednika Hardinga, "The Washington Post" na primer piše:

"Vsa poročila, ki jih dobiva vlada povdarjajo gnilobo Obregonove vlade in rastočo množico ljudske opozicije. Kot se zdi, je general Obregon prišel do zaključka, da je bolje, da se nagne k boljševiskim elementom, kot pa da bi riskiral prevrat od njih strani. Kot rezultat se je komunistično gibanje razširilo po Mehiki s čudovito naglico. Mehikanski rdečkarji so v zvezi z ruskimi bojvega kabineta se odprto priznavajo za socialiste rdečega tipa.

"Očividno bo usoda Obregonovega režima podobna usodam prejšnjih mehikanskih vlad. Padla bo vsled sile, katero bo povzročila njena lastna korupcija. Mehikanski narod bi zopet revoluiral ter bo navzile začasni anarhiji napravil konec svojim sedanjim mučilem in izkoriščevalcem. Upanje vseh prijateljev Mehike je, da bo iz tega trušča vstala Mehika močnega značaja, ki bo zmožna spraviti skupaj razne struje, ustanoviti red ter ga napraviti trajnim s pštenim postopanjem napram tujezemskim državam in posameznikom. S sprejetjem tega načrta bo morda kak nov Jaurez ali Diaz v stanu rešiti deželo."

Luis N. Morones, predsednik Mehikanske delavske federacije, ki je pravkar dospel v Washington kot predstavnik Obregonove vlade za nakup in naročila raznega blaga, pravi, da so vesti, ki so se zadnji čas razvile o novih revoltah v Mehiki, brez vsake podlage. On pravi, da ni bilo med ljudstvom in vlado v Mehiki še nikdar toliko soglasja in sodelovanja kot ravno sedaj.

POLITIČNA BORBA V CHICAGO ZAHTEVA NOVO ŽRTEV.

Chicago, 18. feb. — Danes je bil najden s prerezanim vratom in prestreljano glavo Toni Pascoallo, organizator za neko politično frakcijo. On je 19. žrtve takozvanega 19. krvavega okrožja mesta Chicago, v katerem žive povečini Italijani.

Kabinetna kriza v Italiji.

KRALJ SE POSVETUJE S POLITIČNIMI VODJI.

Rim, 19. feb. — Ministrska kriza gre v normalni tok. Kralj se posvetuje z voditelji različnih političnih strank v prizadevanju, da bi našel koga, ki bi bil zmoežen sestaviti zadovoljiv kabinet.

Pristaši bivšega ministrskega predsednika Nittiija delujejo na to, da sestavo novega kabineta sprejme predsednik parlamenta. De Nicola, ki bi sprejel v ministrstvo tudi nekaj socializmov kot je Modigliani, ki je že izjavil, da je pripravljen prevzeti mesto v kabinetu.

SOVJETSKA VLADA JE DALA OLJNE VRELCE V BAKU NA DRUŽBO.

Moskva, 18. feb. — Sovjetska vlada je odredila, da se oljni vrelci v Baku, ki so eni zmed najbogatejših na vsem svetu, dajo na javno dražbo. Danes so se že pričela pogajanja med predstavniki sovjetske vlade in Standard Oil Co., medtem ko se Leon Krasin pogaja v Londonu z angleškimi oljnimi interesi. Ruska vlada zahteva v zameno za te oljne koncesije, po katerih hrepene svetovni oljni interesi, veliko posojilo.

RUSIJA ZAHTEVA, DA SE JAPONCI UMAKNEJO IZ SIBIRIJE.

Moskva, 18. feb. — Glasorodanes prejets brzovjavke je ruske vlada na konferenci z japonskimi predstavniki v Darien zahtevala, da se Japonska v soglasju s sklepom washingtonske konference umakne iz Sibirije.

Berlin, 18. feb. — Danes se je zvedelo tukaj, da nameravajo ruski monarhisti obdržavati 4. marca zborovanje, na katerem bodo razmotrivali načrte, kako bi se dalo v Rusiji zopet uvesti monarhistično vlado s kalum članom bivšec carske rodbine na prestolu.

— Draga usluga. Eden izmed uslužbencev Kneale Printing Co. 321 Frankfort Ave., je spremlil knjigovodkinjo Marian Lesler, ko je šla v soboto na banko po denar za izplačitev delavcev. Dvignila je \$675 ter dovolila svojemu spremljevalcu, da je nesel denar. Enkrat med potjo je dobil izgovor, da mora v lekarno, da nekaj kupi in odtedaj ga Miss Lesler ni več videla.

— Dva oborožena bandita sta oropala v soboto zvečer grocerijo David Bernsteina, 501 E. 105 St. za kakih \$80 ali \$100. Za časa ropá sta bila v trgovini groceristova žena in pa neki odjemalec. Ko so ljudje, šetajoči po cesti, videli moška bežati od trgovine, so se podali za njima. In bi ju bili morda zajeli, če bi bandita ne pričela streljati nazaj. Eden izmed oddanih strelcov je prodrl skozi kuhinjska vrata Mrs. Florence Rosenberrynega stanovanja ter ranil Mrs. Rosenberry v nogo. Pozvana policija je vprižorila pogon za moškima ter streljala za njima, toda nekje na progí New York Central železnice se ji je sled za njima izgubila.

V soboto popoldne je umrl tukajšnji prohibistični agent Charles S. Horner. Zbolel je za pljučni ko potem, ko se je nevarno prehladil v nekem pogonu na munišajnarje v Fairportu. Horner je star 47 let in je stanoval na 1624 Crawford Rd.

Sodnik Landis odstopil.

ODSLEJ SE BO POSVEČAL LE RAZSODBAM PRI "BASEBALL-U."

Chicago, 18. feb. — Danes je položil svojo resignacijo zvezni sodnik K. M. Landis, da posveti v bodoče ves svoj čas razsojevanju sporov, ki nastanejo med igralci baseballa.

Novo mesto, katero zavzame Landis, ni vladno, temveč je bilo ustanovljeno eno leto nazaj od strani baseballskih magnatov, ko so prišle na dan velike goljufije, med drugim tudi, da so številni igralci sprejemali podkupnino, da je njihova stran zgubila igro.

Njegova plača kot zvezni sodnik je znašala \$7.500, a njegova plača kot baseballski komisar ali razsojevalec bo znašala celih \$50.000. Ko je Landis eno leto nazaj sprejel mesto baseballskega komisarja, je od ponujene plače odtrgal \$7.500, tako, da je znašala \$42.500, a zdaj, ko je pristil mesto sodnika, bo njegova plača \$50.000.

Landis, ki je star 56 let, je poznan med delavskimi krogi kot "krvavi Poncij Pilat." To ime je dobil leta 1918, ko je obsodil 5 socialističnih voditeljev na 20 let zapora s teškim delom. Proti tej obsodbi je bil vložen priziv, ki je temeljeval na izjavi, da je sodnik Landis valed svojih predsedkov proti socializmov nezmožen pravično soditi, in najvišje sodišče je priziv tudi upoštevalo.

Sodnik Landis je bil tudi oni, ki je leta 1918 obsodil na dolgoletne zapore 101 članov I. W. W. Nastavitev Landisa baseballskim komisarjem je v številnih krogih povzročila ostro kritiziranje, in obiški kongresman Welty, demokrat, je celo predlagal, da se go odstavi kot sodnika. Landis se za vse napade ni nič zmenil, zdaj pa, ko se je nekoliko pomirilo, je sam od sebe položil resignacijo, ki postane efektivna s 1. marcem.

— Smrtna kosa. Umrl je 36-letni Leopold Krničnik in Vine St., Euclid, Ohio. Pred kakimi štirimi dnevi se ga je lotila pljučnica, kateri je tudi podlegel. Bil je član dr. Napredek, J. S. K. J. Doma je nekje iz Gorenjskega. Za pušča ženo in šest otrok. Pogreb se vrši v sredo zjutraj. Blag mu spomin!

— Posledica prepira. Tom Ferguson, 3203 Scovill Ave., in njegova žena sta se sinoči cel večer ljuto prepirala. Ko pa je prišel eden izmed sorodnikov, da bi ju pomiril, je pričel Ferguson streljati najprvo nanj, nato pa še na svojo ženo. Omenjeni sorodnik je ušel krogliam s tem, da je skočil skozi okno ter bežal. Žena pa je smrtno ranjena. Ferguson se je ves divji podal za bežečim posredovalcem, ko pa je zagledal na E. 37 St. in Woodland policaja, je pričel bežati. Ko je policaj zvedel, da je bežeči umoril svojo ženo, je pričel streljati za njim ter ga ranil v prsa. Sedaj se nahaja v Charity bolnišnici.

— Stantonov dom okraden. Si noči, za časa, ko okrajnega prosekutorja Stantoná in njegove žene ni bilo doma, so udrlí v njegovo stanovanje tatovi, ki so od nesli za \$1.800 zlatnine. Tatovi so bili še v hiši, ki sta Stanton in žena prišla domov, toda so neopazeno odšli. Stanton stanuje na 1299 W. 114 St.

"Enakopravnost"
 ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS
 IZHAJA VSAK DAN IZVZEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV.
 Owned and Published by:
THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
 Business Place of the Corporation — 6418 ST. CLAIR AVE.
 SUBSCRIPTION RATES:
 By Carrier 1 year \$5.50, 6 mo. \$3.00, 3 mo. \$2.00
 Cleveland, Collinwood, Newburgh by mail..... 1 year \$6.00, 6 mo. \$3.50
 3 mo. \$2.00.
 United States 1 year \$4.50, 6 mo. 2.75, 3 mo. \$2.00
 Europe and Canada 1 year \$7.50, 6 mo. \$4.00
 POSAMEZNA ŠTEVILKA 3. SINGLE COPY 3c.

Lastate in izdaja ga
Ameriĉko-Jugoslovanska Tiskovna Druĝba.
 6418 ST. CLAIR AVE. PRINCETON 551. 6418 ST. CLAIR AVE.

104
 KOMENTAR DNEVA.

V Filadelfiji, New Yorku ter po drugih atlantiĉkih ter pacifiĉnih obmorskih mestih, kjer so se nahajale vladne ladjedelnice se je zadnji teden odpuŝtilo veĉ tisoĉ ladjedelnih delavcev. To se je storilo v soglasju s sklepom washingtonske konference, da se omeji mornarice petih poglavitnih svetovnih pomorskih sil za nekaj ĉasa na doloĉeno ŝtevilo. Ćasnikarske vesti o tej odpuŝitvi delavcev so bile znaĉilne. Povdarjalo se je, kako nepriĉakovano je priŝlo do te akcije, ki je zadela delavce, a ĉlovek je obenem videl nekaj sarkastiĉnemu zasmehu podobnega, ĉeŝ, ŝdaj pa vidite, kaj prinese razoroŝenje. Niti z eno besedico se ni namignilo, da ako ima vlada denar, da ga troŝi za moralne namene, tedaj bi ga menda ŝe laŝje porabila za kaj koristnega, in da bi delavci pri tem ravno tako zasluŝili kot pri gradnji bojnih ladj. Ni sicer dostikrat, da se moremo strinjati s Samuelom Gompersom, toda njegov obisk pri mornariŝkem tajniku, pri katerem ga je opozoril, da bi se odslovljene delavce dalo uporabiti tudi za kako drugaĉno delo, zasluŝi vse odobravanje.

Vesti iz Londona pravijo, da razni Amerikanci in Amerikanke kupujejo prostor pri oknih in strehah londonskih hiŝ, mimo katerih se bo ob poroki kraljeve hĉere vrŝil svatovski pohod, in da plaĉujejo za oŝebo po \$25 in \$50. Samo ob sebi je umevni, da so to prifrknjenci in omejenci, katerim je neŝkonĉno ŝal, da je nekoĉ ŝivel neki revolucionar po imenu George Washington, katerega rojstni dan praznujemo ravno v sredo, in ki je bil toliko predrzen, da se je spuntal proti tiranski oblasti angleŝkih kraljev.

V Chicagu se nahaja v smrti celici neki na smrt obsojeni moŝki, kateremu se hrano s silo spravlja v ŝelodec, da se ga "reŝi" smrti na veŝalih. Će bi se kaj takega dogodilo kje v centralni Afriki, ki se "civilizirani" svet brezdvomno silno zgraŝal nad takim poĉetjem, tako pa nikomur niti na misel ne pride, da bi protestiral. Iz New Castle, Pa., pa prihaja vest, da se je dognelo, da je bil veĉ

let nazaj neki ĉlovek po nedolŝnem obeŝen na podlagi okolnostnih dokazov. Pri tem nam misel kar sama od sebe uhaja na sluĉaj delavskih voditeljev Sacco in Vanzettija, ki sta bila obsojena na smrt na podlagi najpuhlejših okolnostnih dokazov, in ki bi bila danes, da ni svetovno delavstvo dvignilo svojega protesta, ŝe gotovo plaĉala s smrtnjo za brezobzirnost moderne kapitalistiĉne justice.

Pokojnine za matere.

New York (Jugoslovanski Oddelek F. L. I. S.) — Zakoni o pokojninah za matere (Mothers' Pension Laws) so zakoni, ki ustanovljajo podpore revnim materam, izplaĉljive iz javnih sredstev, v svrhu domaĉe oskrbe nedoletne dece. Leta 1909, se je javnost zaĉela zanimati za vpraŝanje, kako naj se pomaga materam z odvrisno deĉo na kak bolj ŝi naĉin nego na zastaral naĉin dobrotelstva. V Beli Hiŝi se je vrŝila konferenca o oskrbi potrebnih dece, in posledica te konference je bilo sprejetje raznih pri mernih zakonov v posameznih drŝavah.

Prva drŝava, ki je sprejela tak zakon, namreĉ l. 1911 je bila drŝava Missouri: ta zakon je pooblastil drŝavo, naj izplaĉuje materam z otroki izpod 14. leta (ako je moŝ umrl ali pa je v zaporu) gotovo meseĉno svoto za vzdrŝevanje otrok.

Kasneje istega leta je drŝava Illinois sprejela sliĉen ali bolj obŝiren zakon. Ta zakon doloĉa, da ako so starŝi zanemarjeni otrok presiromani ali nemoŝni dajati primerno oskrbo svojim o otrokom, ali so drugaĉe v vsakem pogledu varuh svojih otrok, tedaj more sodiŝĉe doloĉati potrebo svoto za njihovo vzdrŝevanje in nalagati okrajni oblasti, naj izplaĉa dotiĉne podpore v napovedanih rokih.

Prihodnja drŝava je bila Colorado, ki je l. 1912 sprejela potom ljudskega glasovanja takozvani "Mothers' Compensation Act", kateri zakon je malone enak onemu drŝave Illinois.

Drŝava California je tekom mnogih let dajala javnim zavodom \$100.00 na leto za oskrbo vsake odvrisne sirote. L. 1913 pa se bili sprejeti zakoni glede oskrbe odvisne dece v lastni druŝini. Podpore izplaĉujejo okrajne oblasti (Counties), katere vsa tega po leta zahtevajo od drŝave povraĉilo stroŝkov, izplaĉanih za oskrbo sirot.

Zakonske osnove o pokojni-

in Unijo slovenskih rudarjev na daljevala.

Zastopniki druŝbe so se ŝe vedno upirali ugoditi zahtevi rudarjev, ki je bila postavljena na podlagi vladnega naroĉila lanskega leta. Ker so se gospodje izgovarjali, da bo poviŝanje mezde uplivalo na narodni gospodarski poloŝaj in da so rudarji v drugih drŝavah sorazmerno manj plaĉani, je vstal sodrug Ćobal in zavrnil njih trditve s ŝtatistiko o poloŝaju rudarjev in produkcijo premoga drugod. Zavrnil je druŝbino jeremijado, ĉeŝ, da je bila Trboveljska druŝba in imela mezde niŝje nego drugod. Tako tudi danes plaĉujejo sorazmerno z naŝo valuto vse druge drŝave svoje rudarje viŝje kot pa naŝa.

Povsod so ti reveŝi, ki ne delajo na svetlem, ampak stotine metrov pod zemljo, boljŝe plaĉani. Konkurencija na noben naĉin ne more ubiti naŝe produkcije, ker zahtevajo to danes v Nemĉiji, ki je na svetovnem trgu paĉ najcenejŝa, za tonno premoga 405.10 mark, v naŝih kronah 623.85. Pri nas pa stane premog za privatnika 595 kron. Zahteva po zviŝanju mezd je utemeljena. Zahteva se svota 79 milijonov in vseeno je rudarjem, v kakŝni obliki dobijo poviŝanje. Ŝe zadnjiĉ so pa povdarjali s strani delavstva, da se mora spremeniti mezdni red, ki mora biti moderen, prilagodjen razmeram in praviĉen.

Pritiskali so delavski zastopniki, posredovala je vlada, ki pa ni imela niĉ kaj volje pritiskati na druŝbo. Po dolgi, muĉni debati s posredovanjem poverjenstva za socialno skrb je druŝba pristala na 50 milijonov kron. To ŝe pravi pribliŝno 50 proc. poviŝanja temeljne plaĉe in 30 proc. poviŝanja akorda. Delavski zastopniki so ta ugodni trenutek izrabili, kljub temu, da je zastopnik industrije v izrazel strah pred zviŝanjem premogovne cene. Kajti proti temu ni pomisleka, ker se je odobril predlog delavskega zastopnika, da plaĉa ŝe jezica isto ceno kakor zasebniĉi. S tem bi bili kriti izdatki za novo zviŝanje. Jezica je dobivala skoraj veĉino produkcije po izredni ceni 520 kron za tona (za zasebniĉa 592 kron). Zviŝala je tarife kljub temu, da so bile cene premogu zanjo stabilne, nje in nastavljenec pa niso imeli niĉesar od tega.

Ustavil se je, malo zmeden, in se je opraviĉeval: "Oprostite, prosim, da ŝem vas tako imenovali, a poloŝaj je tak, da sem ves zmeŝan. In potem sliŝim vedno svojo ŝeno in svoje hĉerke, ki vas kliĉejo od jutra do veĉera "lepi striĉek", in nazadnje sem se ŝe sam tega nalezel. Saj mi ne zamerejte tega?"

Georges se je nasmeljal: "Prav niĉ ne. Ta priimek nima zame niĉesar nevsĉeĉnega."

Oĉka Walter je povzel: "Dobro, torej vas bom klical tudi jaz za lepega striĉka, kakor ves svet. No, vidite, velike reĉi se gode. Ministrstvo je vrŝeno s tristo-deseimi glasovi proti stodvema. Naŝe poĉitnice so zopet preloŝene, preloŝene na grŝke kalende, in ŝe imamo osemindvajsetega julija. Španija se srdi radi Morako, in to je strmoŝlavilo Duranda de l'Aine in njegove pomagae. V hudih ŝkripih smo, za nohte nam gre, Maroklo je naroĉeno, naj sestavi nov kabinet. Generala Boutina d' Acre vzame za vojnega ministra, in naŝega prijatelja Laroche-Mathieuja za vnanje zadeve. On sam obdrŝi notranje stvari s predsedstvom vred. Mi postanemo oficiozno list. Jaz delam sedaj uvodni ĉlanek; obrazloŝiti hoĉem priprosto naŝa naĉela in zaĉrtati ministrstvom pot."

Moŝak se je nasmehnil in je povzel: "Pot, ki jo hoĉejo sami ubrati, seveda. A potreboval bi kaj zanimivega o maroŝkem vpraŝanju, kaj aktualnega, da bi udarilo, vzbudilo senzacijo, sam ne vem, kaj pravzaprav. Najdite mi vi kaj takega."

Du Roy je trenutek premišljeval, potem je odgovoril: "Je ŝe. Dal vam bom ŝtudijo o polit. ĉi, situaciji vse naŝe afriŝke kolonije, s Tunizijo na levi, Algirijo na sredi, in z Marokom na desni; zgodovino plemen, ki bivajo na tem ŝirnem ozemlju in opis poha. na maroŝko mejo tja do v. e. eaze Figuz, kamor ni predl. ŝe noben Evropejec in ki je sproŝila sedanj. konflikt. Ali vam je to po vaŝi?"

Oĉka Walter je vzkliknil: "Freakraano! In naslov?"

"Od Tunisa v Tanger!"

"Izvrstno!"

In Du Roy je ŝel brskat po starih "Vie française", da bi našel svoj prvi ĉlanek: "Spomini afrikankega chasseurja"; preĉeŝen, preraĉetan in prenarejen, bi se za sedanj. poloŝaj ĉudovito podal, zakaj v njem je bilo govora o kolonijalni politiki, o alkirskem prebivalstvu in

Dr. Leskovar obsojen. Pri mariborskim okrajnim sodiŝtem je bila konĉana afera dr. Irgolĉu in dr. Leskovarja. Bilo je obsojen dr. Leskovarjevega komisarjata v Mariboru, ko je leta 1918 tal gerentu mariborske mesne hranilnice, dr. Irgolĉu, da vsled nameŝanje preŝtevilnih oŝobja spravil hranilnico na propada. Pri prvi obravnavi bil dr. Leskovar oproŝen. Pri drugi obravnavi, ko je meŝt. revizija mestne hranilnice gotovila, da je v zavodu v redu, da torej dr. Irgolĉu gerenta ne zadene nobena krivda, pa je bil dr. Leskovar obsojen na denarno globo 400 kron. Divji kozel v Vitanju. Klepanski mojster Vinko Šuster je strĉil v skalovju nad Fuŝim pol ure do Vitanja 30 kg leŝe joĉega divjega kozla. Kakega zaŝel tja, ni znano, najbrŝe je pregнал visoki sneg s kranjskega gora.

Med cigani. Ŝupan v Kognu Srediŝcem je obiskal svoje motno in neobjudeno posestnik ob medjimurski meji. Proso mu, da so si tamkaj rali stanovanje hrvatski cigani S puŝko oboroŝen je priŝel z veĉjim ŝtevilom spremelcev na svoje posestvo. V njem hlevu je našel zrjavolonec fiŝola ob njej. Ko so svinjski hlev, je priŝel prvi dan mlad, kosmat in razen moŝ, v katerem so kmalu sploili domaĉina, katerega so ŝe ĉasa pogreŝali. Ta "cigan" bivŝi trgovski pomoĉnik in narednik, ki je pred enim letom zapustil svojo ĉeto v Mariboru, se pridruŝil ciganski tolpi. Stal je pustolovec. Njegova ti, ki ŝivi v bliŝini, ni poznaj. "Cigan" je izroĉen v okraj. oblast.

Pod vagonĉek je padel. Martin Vrankar, rudniŝki zaviraĉ v Trbovljah, je spremljal motorni vlak, naloŝen s premogom. Pri tem je vsled hitrosti vlaka izgubo ravnoteŝje ter padel pod vagonĉek, ki mu je ŝel ĉez desno nogo in jo zdrobil.

Nesreĉe pri delu. Josip Brate, kljuvniĉar na drŝavni ŝtevilnici v Ljubljani, je pilil železo, pri tem pa mu je mali koŝĉek odletel v levo oko in ga teŝko poŝkodoval. — Pri popravljanju ŝleba na mestni uboŝnici v Celju je padel s strehe kleparjev sin Korbar ml. in si zlomil obe roke. — Teŝke opekline je dobil 27letni kotlar juŝne ŝtevilnice Rupert Kilavec v Studencih pri Mariboru. Popravljal je neki zakurjeni kotel v delavnici juŝne ŝtevilnice, pri ĉemer je odletel zamaŝek in ga je vroĉa voda oŝgala po telesu.

Mrtvega so našli 71 let starega obĉinskega reveŝa Ivana Jerina iz Dolnjega Logatca. Odkar je tamkajŝnji klerikalni ŝupan obĉinske reveŝe pregнал iz obĉinske hiŝe, da si je v isti lahko ure dil gostilno, je siromak Jerina izkal prenoŝiĉa pod kozolcem Gregorja Tuŝarja na Brodu. Ker je bil hud mraz, je siromak pod kozolcem zmrznil. To je ŝe tretji sliĉni smrti sluĉaj.

KNJIŝEVNOST.
 Izŝla je februarŝka ŝtevilka revije "Ćasa" s sledeĉo vsebino: Bogatini, Ivan Zorman; solnce, Frank Kerŝe; Delavske bolezn. Dve hĉerke vski; Zvijenje na otoku; Zaĉetek in razvoj avtomobilstva; Starost naŝe zemlje; Mrtev je; Pasji dan, A. J. Terbo; Mikec in Bertka, Janko N. gelj; Priloga: Gospodinjski roĉnik; Naroĉnina: Za eno leto \$3.00, za pol leta \$1.50. Poŝilna na: Ćas, 6033 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Lepi striĉek
 — Guy de Maupasant. —
 Tudi setalec je zaĉel poĉas teje hoditi ter je gledal Georgesa: po vsej priliki bi ga bil rad nagovoril. Ko je priŝel ĉisto blizu, je pozdravil in je uljudno praŝal: "Oprostite, gospod, da vas motim; ali mi mogoĉe lahko poveste, kdaj je bila ta ceriĉev zidana?"
 Du Roy je odgovoril:
 "Tega pa res ne vem: mislim, tako-le pred dvajseti, mi leti. Sicer sem pa danes prviĉ notri."
 "Jaz tudi. Nikoli je ŝe nisem videl."
 "Sedaj se je vzbudilo ŝurnalistu zanimanje, zato je povzel:
 "Ŝi se mi, da si jo zelo natanĉno ogledujete. Vse podrobnosti prouĉujete."
 Tujec pa pravi z resignacijo: "Saj si je ne ogledujem, gospod, svoje ŝene ĉakam; tukaj sva se dogovorila, pa se je zelo zakesnila."
 Umolknil je, in ĉez nekaj ĉasa: "Straŝno je vroĉe zunaj."
 Du Roy ga je opazoval. Bil je videti dobrĉina, in hipoma ga je obŝla misel, da je podoben Forestierju.
 "Ste iz province, kaj ne?" je dejal.
 "Da. Iz Rennesa. In vi, gospod, ste stopili iz radovednosti v to cerkev?"
 "Ne. Neke dame priĉakujem." — In ŝurnalist je pozdravil ter se s smehljajem na ustnicah oddaljil.
 Ko se je pribliŝal velikim vratom, je videl zopet ono ŝeno, ki je ŝe vedno kleĉala in ŝe vedno molila. "Presneto," si je mislil, "ta pa trdovratno navija." Sedaj ga ni veĉ ganila, sedaj je ni veĉ omiloval.
 Ŝel je naprej in je zaĉel zlagoma korakati po desni ladj. da bi našel gospo Walterjevo.
 Ŝe od daleĉ je iskal z oĉmi mesta, kjer jo je bil ostavil, in ĉudno se mu je zdelo, da je ni vidi. Mislil je, da se je zmotil, da je zgreŝil steber: stopil je do zadnjega pa se tekoj vrnil. Torej je odŝla! Presenetilo ga je in razjuzilo. Potem se je spomnil, da ga nemara iŝĉe, zato je obhodil ŝe enkrat vsa cerkev, ker je zopet ni našel, je ŝel sest na stol, kjer je ona prej kleĉala, nadeja se, da

ga poiŝĉe ona tu. In ĉakal je.
 Kmalu je obrnilo mrmranje ĉloveŝkih glasov njegovo pozornost nase. V tistem kotu ni bil zapazil nobenega ĉloveka. Odkod torej prihaja to ŝepetanje? Vstal je, da bi ŝel pogledat, kar zapazi v bliŝnji kapeli spovednico. Iz enih vrat je gledalo ŝensko krilo in se je vleĉlo po tleh. Pribliŝal se je, da bi videl, kakŝna ŝenska je to. Spoznal jo je. Ona se je ispovedovala...
 Zgrabila ga je silna ŝelja, da bi jo priel za rame in jo potegnul iz tega zaboja. Potem pa je pomislil: "A, kaj, danes popova, jutri moja."
 In mimo je sedel nasproti line ter ĉakal svoje ure; sedaj se je smejal tem muham.
 Dolgo je moral ĉakati. Nazadnje je gospa Walterjeva vstala, se okrenila, zagledala njega in je stopila k njemu. Njeno lice je bilo hladno in strogo.
 "Gospod," je dejala, "prosim vas, da me ne eprmite, da ne greste za meno. da ne pridete veĉ sami k meni. Ne bi vas vzprejela. Zbogom!"
 In dostojanstveno je odŝla.
 Postal jo je, zakaj drŝal se je naĉela, nikoli nasilno posezati v dogodke. Potem pa, ko je stopil duhovnik nekako v zadregi iz svojega zavetja, je koracil naravnost proti njemu, mu pogledal globoko v oĉi in mu je zarenal v obraz:
 "Da nimate te-le halje na sebi, veste, pa bi vam jih dal par po vaŝem nesramnem gobcu."
 Potem se je zasukal na petah in je zviŝgoje odŝel iz cerkve.
 Pod portalom je stal dĉebel gospod, klobuk na glavi in roke za hrbtno; naveliĉal se je bil ĉakanja in je begal z oĉmi po prostranem trgu in po vseh cestah, ki so se stekale vanj.
 Ko je priŝel Du Roy mimo njega, sta se pozdravila. Ŝurnalist, sedaj prost, je ŝel v "Vie française". Tako je zapazil po zaposlenih obrazih vseh usluŝbencev, da se godi nekaj nenavadnega, in je naglo vstopil v ŝefovo pisarno.
 Oĉka Walter je stal nervozen na sredi, narekoval s presekanimi stavki ĉlanek, dajal med dvema odstavkoma naroĉila poroĉevalcem, ki so ga obkroŝali, ukazoval nekaj Boistrenardu in je odpiral pisma.
 Ko je Du Roy vstopil, je ravnatelj veselo vzkliknil: "A, ravno prav! Lepi striĉek je priŝel."

opisan je bil izlet v oransko provincijo.
 V tri ĉetr ure je bila stvar predelana, preĉeŝena navita na pravo struno, diŝala je po aktualnosti poveljevala novi kabinet.
 Ko je ravnatelj ĉlanek preĉital, je izjavil: "Izvrstno je... izvrstno... izvrstno. Vi ste moŝak, da je Ćestitam vam."
 In Du Roy je ŝel obedovat, srĉno zadovoljen svojim dnevom, vkljub temu, da mu je pri Sveti Trojici izpodletelo, zakaj dobro je ĉutil, da je igra zanj ljena.
 Njegova ŝena ga je priĉakovala vsa nervozna; naj ga je zagledala, je vzkliknila: "Veŝ, da je Laroche minister za vnanje stvari!"
 "Vem, pravkar sem napisal z ozirom na to, da o Algiriji!"
 "Kako pa?"
 "Saj ga poznaŝ, prvega, ki sva ga skupaj napisali "Spomini afrikankega chasseurja"; za to priliĉno ga pregledal in popravil."
 Nasmehnila se je. — "A, saj res, to gre prav bro."
 Nekaj trenutkov je premišljevala, potem je dejala: "Jaz mislim na tisto nadaljevanje, ki bi ga bil rad napisati takrat in ki je... ki je kar obĉialo. Sedaj je lahko lotva, o nama da lepo vrsto popolnoma ĉas mernih ĉlanĉkov."
 Sedel je kot obedu in je odgovoril: "Gotovo naj: ne ovira veĉ sedaj, ko je ta goljufani moŝ Forester pod ruŝo."
 Zvijano, v suhem, uzaljenem tonu mu je opazil: "To norĉevanje je ŝe veĉ nego neslano, in po te, nehaj. To traja sedaj res ŝe predolgo."
 Hotel jo je zavrniti z ironijo, a tisti hip mu prbrzojavka z enim samim stavkom, brez podpisane, vo sem bila izgubila. Oprostite mi in pridite juŝitih v park Monceau."
 Razumel je, hipoma mu je zalilo veselje srca, je viŝnjevi papir v ŝep in je dejal svoji ŝeni:
 "Saj ne bom veĉ, draga moja, Res je neumna znam."
 In zaĉel je jesti.
 (Dalje pril.)

Mar'ja Kmetova.

HELENA.

"Kako? Povej — kako?"
 "Kako..."
 "Kakor bi butnila ob zid — za-
 prta pot."
 "Ali hočeš tako — naskrivaj v
 Ameriko in adijo?"
 "Kako si grd!"
 "Le to, sicer ni ničesar. Pa saj,
 Helena, ti si pametna, saj vem,
 da razumeš."
 "No, svetuj!"
 "Domov moraš."
 "Ne! Od tebe, da bi šla? Kako
 moreš govoriti tako, če je tebi
 toliko do mene, kakor je meni
 do tebe? Ah, Milan, ne pustim
 te, ne, ne!"

In planila sem k njemu, ovila
 mu roke krog vratu in ga po-
 ljubila do onemoglosti. Vzel me
 je v naročje in mi šepnil:
 "Pridna bodi, Helena! Saj veš,
 kako je!"

"O, Milan, Milan, da bi umrla,
 umrla! Brez tebe ne bom mogla,
 ne bom. Tako težko je življenje
 brez tebe. Bojim se, kako se bo-
 jim! Saj jih že vidim tiste dne-
 ve... Ne, Milan, ne, ne od tebe,
 ne, ne."

Onemogla sem, vročica je za-
 plala krog mene in izginila sem.
 Ko sem odprla oči, je bila tema
 v sobi.

"Milan," sem poklicala, "bodi
 dober!"
 "Kaj je?"
 "Daj, da umrjem..."
 Narahlo me je posadil na stol,
 prižgal luč in dejal:
 "Zdaj pojdi, Helena."
 Stisnila sem zobe, počasi vsta-
 la in stopila k Milanu.

"Ali ve, da me je konec z no-
 čim večerom?"
 "Ah, ne, Helena! Prespiš in
 dobra boš."
 "Zdaj vem, da si se igral, za-
 balval z menoj."

"Zakaj nalašč obračaš besede?
 Vedela si, da sem poročen; vede-
 la si, da si sama poročena."
 "Da, vedela sem."
 "Torej — pametna bodi!"
 Bilo mi je, da bi se mu bila
 vrgla krog vratu, a stala sem
 kakor kip pred njim. Oči so me
 pekile, v sencih me je žgalo, a ro-
 ke so bile mrzle kakor led. Lese-
 no sem se obrnila, skoro zgru-
 čila bi se bila pred vrati, nič več
 se nisem ozrla in v omotici sem
 prišla k Mini in se vrgla na po-
 steljo.

V jutru sem videla Mino, ki mi
 je devala mrzle obkladke na
 glavo in mi prigovarjala, naj se
 vrnem v Bukovico. A jaz sem na
 vse besede molčala, niti zgeniti
 nisem mogla z ustricami.

Popoldne sem videla njo —
 njegovo ženo.
 Glas se je tresel Milanu, ko mi
 jo je predstavil. Segli sva si v ro-
 ke; Mina je gledala v stran, a ni
 sem se izdala. Sedeli smo in se
 pogovarjali. Besede so udarile
 vame in nisem jih razumela. A
 govorila sem vendarle in zd se
 mi, da sem se celo smejala. Drh-
 tela sem po vsem životu in peklo
 me je, ko me je Milan vikal. Po-
 tem sta odšla Milan in Mina po
 opravih in ostali sva sami z Mi-
 lanovo ženo.

Pogovor je nanesel na zakon
 in dejala je:
 "Če bi vedela, da bi mi bil moj
 mož nezvest! Tega ne bi prene-
 šla — nikdar!"
 "Ko bi ji povedala!" mi je pri-
 šla misel, a pokimala sem in de-
 jala:
 "Res, hudo je."
 "Sicer pa," je povzela spet o-
 na, "žena je vendarle prva. Če-

prav bi imel res drugo, vendar
 sem jaz tista, ki sem prva pred
 svetom, ki imam pravico do nje-
 ga, ki mu vodim dom in je na-
 vezan le name."

Že me je bolela glava in zdelo
 se mi je, kakor bi ona vedela, ka-
 kor bi ji bil povedal.
 "Pa nemogoče," sem si govorila,
 "sicer bi je ne bil privedel
 semkaj."
 Besede so zastajale, potem je
 vstala in dejala:
 "Upam, da se bova videli več-
 krat in se bova razumeli. Saj o-
 stanete še tu?"
 "Jutri se odpeljem." Besede
 so se oglasile same od sebe.
 "Jutri že? Potem srečno pot!"
 "Hvala!"

"Jutri se odpeljem!"
 Odkod so bile prišle te besede?
 Kdo jih je bil izrekel? In ka-
 kor da je bil to ukaz strog in
 brezpogojen, vdati sem se mo-
 rala in nisem se mogla zopersta-
 vljati.

Mina se je čudila in čudila, a
 vedela je, da je prav tako in me
 ni pridrževala.
 Kakor v težkem in bolnem snu
 sem se odpravljala iz Trsta. In
 da bi mi ne bila spravila Mina
 prtljage v red in na kolodvor, sa-
 ma bi je ne bila. Pustila bi bila
 vse skupaj v Trstu. Milanu se
 nisem upala pogledati v obraz
 in nisem ga videla nič več. Sicer,
 sicer bi morda ne bila mogla od-
 iti. Pa saj je bila to njegova že-
 lja, njegov ukaz! Kaj sem ho-
 tela? — Ne vem, kako sem bila
 prišla na kolodvor; noge so se
 pregibale same od sebe. Mina mi
 je celo kupila vozni listek in mi
 pripravila prostor v vagonu. Jaz
 sama sem bila kakor otrok, še
 manj, kakor da me ni.

Joj, ta vožnja iz Trsta!
 Nisem čutila ne glave, ne rok
 in ne nog. Brezizrazno so mi
 zrle oči v tla, komaj da sem o-
 krenila glavo proti oknu, kakor
 bi bila sredi neznosne, težke bo-

lezni in da bi me bili odvedli na
 morišče, laže bi mi bilo.

Sam Bog ve, kako sem priro-
 mala v Bukovico! Kdo me je prvi
 sprejel na hišnem pragu, s kom
 sem govorila? Ko sem bila za-
 prla vrata v sobi, sem zaslišala
 besedo: "Potepenka!" To je iz-
 govorila mati. Menda sem se na-
 smehnila, legla sem in noč se je
 zgrnila nad menoj.

12.
 Ne vem, če me je bil Jože ve-
 sel, ali mu je bilo vsaj prav, da
 sem se vrnila. Če je govoril z
 menoj, so bile njegove besede
 trde. Ni me izpraševal o Trstu,
 ne o mojem zdravju, čeprav sem
 bila blede kakor zid. Videla sem
 kmalu, da mu niti v napotje ni-
 sem; da sem kakor predmet, ki
 spada k hiši.

Res je bila Jožetova sestrična
 tu, res sta se rada videla z Jože-
 tom; a ljubosumna nisem bila.
 V meni je bil Milan, le on in za-
 to, — kaj bi?
 V prvih dneh me je stresala
 groznica in bala sem se, da zbol-
 lom resno. Pa sem si dejala, da
 je to gotovo od tega, ker pre-
 mišljam, se potapljam v žalost
 in pestujem samo sebe. In pri-
 šlo so mi na misel besede, da je
 v delu zdravje in šla sem in sem
 se oprljala dcla, zdaj — kot re-
 šilne bilke.

Jožetova sestrična Reza me je
 pogledovala od strani in se mi
 posmehovala. Pošepavali sta z
 dekljo za mojim hrbtom, hihita-
 nje je bilo čuti iz kotov. Pač me
 je zapeklo, obliha me je rdečica,
 a hodila sem po svojih potih in
 se nisem zmenila za posmehova-
 nje. Jože je govoril z menoj, ka-
 dar je prav moral, a Reza je
 bila zdaj nekako prva v hiši. Ta-
 ko hip za hipom so mi prihajale
 misli, da bi se me radi iznebili
 vsi skupaj, a zamahnila sem z ro-
 ko in šla po opravih.

A za delo sem bila preslaba.
 Od dneva do dneva sem čutila
 bolj in bolj, da pešam, da slabim.
 Zdaj pa zdaj sem mi je zvrtele
 pred oči, zdaj pa zdaj me je
 obšla slabost. Še bolj sem se po-
 greznila v delo. Hotela sem, na
 vsak način sem hotela.
 "Moram, moram, moram!"
 sem si klicala spet in spet, ka-
 kor brezumna sem delala ves dan
 prva sem bila na nogah, zadnja
 sem šla k počitku. Ni bilo span-
 ca, le neka težka mora je padla
 vselej name in kakor svinčeni so
 mi bili udje. — Z Jožetom sva
 se ločila brez besed. Kar samo
 od sebe je bilo prišlo, da sem i-
 mela sobo čisto zase; kar samo
 od sebe je bilo prišlo, da nisem
 bila več žena Bergantova. In ču-
 dno, vse mi je bilo prav. Zakaj
 vsepovsod je živel Milan z menoj
 in Jožeta niti videla nisem več.

Prišlo je najhujše: glava mi je
 opešala, neskončne slabosti sem
 začutila v možganih in nič več
 nisem mogla delati. Poležavala
 sem. V glavi je bilo čudno votlo
 in kakor bi se pregibala v tej vo-
 tlini težka krogla. Roke so mi o-
 mahnille kar same od sebe, v no-
 gah se je treslo in le spanca,
 spanca sem si želela.
 Povsod je bil Milan: pri pos-
 telji je sedel in mi govoril; v
 hiši je bil, na polju je bil, v vsa-
 ki bilki je živel. In vendar — ni
 ga bilo nikjer, nikoder. Bala sem
 se, da zblaznim.

Ali bo to vedno tako? Kako
 dolgo še? In potem, kaj potem?
 Ni bilo človeka, ki bi se bil
 zanimal zame in mi dal dobro be-
 sedo. Dekla mi je prinašala sla-
 bo, postano hrano, pozno, ko so
 drugi pojedli že vsi. Nisem se pri-
 tožila, saj menda sploh vedela ni
 sem, kaj bi bila rekla.
 Nekoč, ko mi je bilo najhujše
 in me je bolela glava do nezno-
 snosti, je bila prišla mati. Nisem
 imela toliko moči, da bi jo bila
 pozdravila in jo vprašala, kaj ho-
 če.

"No, Helena, koliko časa mis-
 liš kuhati trmo, kaj?" je dejala
 in besede so me udarile kakor s
 kamnom. "Ležiš, ne delaš nič in
 vsa si izprižena," je govorila da-
 lje. "Bog ve, kaj si počenjala

tam v Trstu! No, prišlo je pač
 na moje besede, ko sem že zdra-
 vnaj dejala Jožetu, da nisi nič pri-
 da. Ali veš, da si nesreča za na-
 šo hišo? Ali veš, kaj počne Jože
 zdaj? Pije — in greh se dela v
 hiši! Kaj si slepa? No, odgovori,
 kaj te ni prav nič sram?"

"Mati, jaz ne morem", sem
 šepnila, a že me je zapeklo v gla-
 vi, da sem se stresla.
 "Kaj — ne moreš? Povej, kaj
 ti je? Vsaj govori! — Oh, da je
 vzel prav tebe, prav tebe! Ne
 vem ali ga je hudoba premotila
 ali kaj! Pa kaj misliš pravza-
 prav? Kako bo to? Kaj boš več-
 no ležala tukaj, da segniješ od
 lenobe? Uf, to ste mestni ljudje
 izpriženi!"

"Mati, jaz..."
 "Morda si pa, čeprav se ti nič
 ne pozna, pa morda vendar! Kaj
 se razumem na gosposke ženske!
 No, pa povej, nič te ne bodi
 sram!"
 Pomislila sem in razumela.
 "Ne," sem dehnila.
 "Torej ne; no, pa sem bila mis-
 lila, da je to. — Če pa ni, o, po-
 tem si pa le tako potuhnjena!
 Jitike nimaš, ne kašljaš nič, plju-
 čnica tudi ni, torej ti ni nič. Ali
 Helena, tako ne bo šlo! Pri nas
 ne utegnemo streči ljudem, ki pa
 sejo lenobo. Le čemu si ti prav-
 zaprav na svetu! Bolje bi bilo,
 da bi te ne bilo. Taka izlenarje-
 nja ni vrednost! Pa prav ti mo-
 raš biti v naši hiši! No, saj zdaj
 se Jože že keša. — Vendar žena
 si le njegova; poročena sta le ob
 vseh postavah; kar je — je. In
 to ne gre, da živita vsak zase;
 kakšen zakon je to? Zato pa le
 pustijo jezico, bodi gospodi-
 nja, kakor se spodobi in Rezi ni-
 kari ne zavidaj! Če bo videl Jo-
 že, da si za kaj, tudi za Rezo ne
 bo več lazil. Bo že šla od hiše,
 to je moja skrb. Tako pa ne gre
 več, ljudje že jezikajo. Tak, He-
 lena, ali boš ali ne boš?"

"Mati — jaz ne morem."
 "Pa pusti, pa kuhaj trmo! Da
 bi bila jaz Jože, bi ti jo že izbila
 iz glave. Od same hudobije te bo
 konec. Saj bi bilo morda bolje
 zate in za nas vse. Tak, Helena
 — še enkrat!"
 Tako me je že stiskala bole-
 čina v glavi, da sem zajelača:
 "Pustite me, za božjo voljo
 vas prosim, pustite me!"
 Trdo so se zaprla vrata.
 "Morda bi bilo bolje..." je
 pripolzela misel.

V tisto morečo, težko bolečino,
 ki je prepajala vse moje telo, se
 je kakor z nožem zajedala vame
 misel na odrešenje, na konec.
 Bolj in bolj živo mi je stopalo
 pred oči, da nimam nobene dru-
 ge poti več. Kako, na kakšen na-
 čin, o tem nisem razmišljala.

Soparno je bilo ozračje, zatoh-
 lo, da sem komaj dihala. Kakov
 bi bilo železo v mojih žilah, me
 je morila neka teža po vsem te-
 lu, da sem komaj premikala no-
 ge. V glavi je butalo in toliko,
 bala sem se, da mi počiče čelo. Šla
 sem iz hiše na stezo ob Temeni-
 ci in sem hodila počasi kakor v
 v blodnji. Po nebu so se razpre-
 dale motne mrežne; zdaj pa zdaj
 je prilezel mesec iza mrežne, me-
 dlo posvetil in se spet skrill, ka-
 kor bi dremal. Neka vlažna, slu-
 znata sopara je ležala vsookrog;

RAZNE VESTI.

Iz tovarne za klej v Ljubljani.
 Zbrala se je elita "Novočasa-
 rjev", da nam odgovori na naš
 dopis, objavljen prejšnji teden v
 "Napreju". Na podlagi krščan-
 skega načela, so sklenili najprvo
 zatajiti očetovstvo nad lastnim
 otrokom ter to očetovstvo napri-
 titi socialistom. In šli so gospo-
 dije ter napisali v "Novem spa-
 su": Vi sociji ste vzrok žrtvam
 lanskega leta na Zaloški cesti, vi
 ste natikali lačne proletarce na
 bajonete, vi ste pošiljali med nje
 smrtno kroglice. Gospodje okoli
 "Novoga Časa", ali vas je začela
 peči vest po grehu, ki ste ga na-
 redili nad ubogim delavstvom,
 da hočete ta greh sedaj napraviti
 socialistom? Lopovi! Ali mislite,
 da je delavstvo, ki je hotelo mirno
 manifestirati po ljubljanskih
 ulicah za svoje pravice, že pozabi-
 lo, kdo je bil tisti, ki ga je pu-
 stil streljati? Gospodje, mi do-
 bro vemo, da je bil takrat, ko je
 tekla nedolžna kri na Zaloški ce-

in polja in travniki, kakor bi se
 jim zehalo. Temenica je spala,
 vsa lena je zdaj pa zdaj zašume-
 la na ovinku in vrbe so bile tihe,
 tako tihe, kakor bi bile umrle.
 "Kam bi s seboj, kako bi? In za-
 kaj je tako? Kako srečna, zado-
 voljna bi bila vsaka druga, če bi
 bila Bergantova! In jaz? Kaj ho-
 čem, kaj iščem? Kdo bil, ki me
 je poslal v Trst? Kdo, ki mi je
 pokazal Milana? Kdo, ki je vilil
 ljubezen vame? Kdo, ki me tira
 iz nezadovoljstva v nezadovolj-
 stvo — dalje in dalje? Joj, zakaj,
 čemu vse ti? Kaj je v meni, da
 sem taka? Kaj, kaj, moj Bog!"
 — Za jevevsem se je skrivaj tol-
 mun. Ves blede je bil v mesečini
 in tam ob jelševju je nekaj zagra-
 gnalo, zamrmralo in strah me je
 bilo. Obstala sem in se naslonila
 na vrbo in pogledala v vodo. "Tu
 je globoka Temenica, tu bi šlo..."
 Zdrnila sem se. "Kdo mi šepo-
 če?" Potem sem se zavela. Gre-
 nak smehljaj mi je legel krog
 ustnic in vročina je plala v me-
 ni. Še enkrat sem se ozrla v vo-
 do, že sem prestopila z nogo...
 "Milan!" sem zaklicala, — a ne,
 nisem mogla. Okrenila sem se in
 odšla proti domu. "Saj ne mo-
 rem, tudi tega ne zmorem..."

Ko sem šla po stopnicah v so-
 bo, je prišel Jože nosproti.
 "Kaj si ti, Helena?"
 Tema je že bila in ni me raz-
 ločil. Že sem ga čutila ob sebi,
 dihal je po vinu in hotela sem
 kar mimo njega.
 "Seveda si ti! Poglej, poglej!
 Kaj si še živa?"
 Zbodlo me je. "Tudi ta se ču-
 di," sem pomislila.
 (Dalje prih.)

sti, za nimistra maziljenec, bo-
 žji namestnik dr. Koročec, da je
 bil predsednik deželne vlade za
 Slovenijo krščanec dr. Brejc.
 Vprašamo vas torej, — na čigavo
 povelje so streljali orožniki na
 popolnoma mirne, neoborožene
 proletarce; kdo je potem istim o-
 rožnikom za njih junaški čin po-
 delil denarne nagrade; ali ni bilo
 to vse storjeno na povelje kleri-
 kalne vlade? Pa recite, da ne!
 Ker govori dopisunec tudi o za-
 pravljanju nabranec denarja,
 ga prosimo, da pride z imeni na
 dan, da bomo vedeli, kdo naš de-
 nar zapravlja pri Janšetu. Vse-
 kakor mora biti gostilna pri Jan-
 šetu dopisunčku zelo dobro zna-
 na, da ve kak denar se tam za-
 pravlja. Najbrže si hodj tudi on
 hladit svojo grešno dušo z alko-
 holom v bližino, kjer se nedol-
 žne žrtve hinavskega klera. Saj
 je stara resnica, da grešnika ve-
 dno vleče pekoča vest tja, kjer
 so žrtve njegovega greha.

Nadalje vam povemo, da nas
 prav nič ne jezi, če stoji vaša or-
 ganizacija na trdnih nogah, ker
 vemo, da se radi prebilo zavži-
 tega alkohola te noge večkrat ze-
 lo majejo. Pepe, kaj rečeš? Gle-
 de noveletnega darila gu. ravna-
 telju, mislimo, da ni lepo, če se
 drobtine, katere dobiva delav-
 stvo od kapitalistične mize v pla-
 čilo za svoje robotanje, zopet zbi-
 rajo ter dajejo kapitalistom kot
 darila na njih že itak polno mizo
 ko bolne tovariše pušate v ne-
 mar. To vam se povemo, da je g.
 Bricej res vsegamočen, ker e-
 dino ljudje njegove sorte lahko
 prekose kameleona v spreminja-
 nju barv, tako da postanejo iz
 klerikalci socialisti, iz socialista
 liberalci, iz liberalcev komunisti,
 iz komunistov "Novočasarji".
 Glede našla vam povemo, je toll-
 ko, da ga je taka množina na va-
 sish glavah, da če kolikšak solnce
 na vas posije, lahko utonete v
 njem. Pika in dosti za enkrat.

Kaj je Jugoslaviji najbolj po-
 trebno? Delavka, mati 10 otrok,
 nam piše: Naj povem k pogovo-
 ru v 10. številki "Napreja" kot
 tretja še jaz svoje skromno mne-
 nje: Po zelo kratkem premišlje-
 vanju sem prišla do mnenja, da
 je Jugoslaviji najbolj potreben
 drevored od Ohrida do Triglava,
 na katerem bi bili obehšeni vsi ve-
 rižniki in navijački cen. — Mati
 deseti sinov, ki naj v bodočnosti
 branijo domovino. — (Da bodo
 ti izstradani otroci slabi vojaki,
 če sploh dorastejo — to je jasno.
 Če bi šlo našim militaristom to-
 rej res za dobro brambo domovi-
 ne, bi morali tak drevored prav
 kmalu postaviti. Dozdaj pa še ni
 smo slišali, da bi bili naši "držaj
 votvorci" kakemu verižniku
 vsaj las skrivili. Za sedanjji dobil-
 ček jim gre. Op. ured.)

ZAKAJ?

- ZATO:** Ker hočete dnevnik, ki se bori za vaše interese in ker je istega nemogoče izdajati brez oglasov —
- ZATO:** ker pomeni vsak oglas v vašem listu več dohodkov za vaš list —
- ZATO:** ker ako kupujete od trgovcev, ki oglašajo v Enakopravnosti, ni potreba od vas nikake žrtve a istočasno pomagata vašemu listu finančno —
- ZATO:** ker ako omenite trgovcu, da kupujete pri njem zato, ker oglašja v Enakopravnosti, bo dal čim več oglasov —
- ZATO:** Vpoštevajte najprvo one trgovce ki oglašajo v dnevniku

"ENAKOPRAVNOST"

In naročajte se nanj.
 Vedno najnovejše vesti, povesti itd.

Ameriško-Jugoslovanska Tiskovna Družba

Princeton 551

6418 ST. CLAIR AVE.

Frank J. Lausche SLOVENSKI ODVETNIK
 Uraduje po dnevi v svoji odvetniški pisarni
1039 GUARDIAN BLDG.
 Zvečer od 6:30 do 8. ure pa na domu.
 Cent. 710. 6121 ST. CLAIR AVE. Main 2327

DR. L. E. SIEGELSTEIN
 Zdravljenje krvnih in kroničnih bolezni je naša specialiteta.
 308 Permanent Bldg. 746 Euclid ave. vogal E. 9th St.
 Uradne ure v pisarni: od 9. zjutraj do 4. popol. od 7. ure do 8. zvečer. Ob nedeljah od 10. do 12. opoldne.

VAŠE BODOČE ZDRAVJE MOGOČE CELO VAŠE ŽIVLJENJE ODVISI OD KORAKA, KATEREGA NAPRAVITE SEDAJ.

Ce ste bolni, ne gledajte kaj vam je, ali kako ste že obupani, ne nehaite upati. Pridite k meni. Če je vaša bolezen neozdravljiva, vam bom takoj povedal, ako pa je ozdravljiva, vas bom ozdravil v najkrajšem času mogoče, kot sem storil za tisoče bolnikov. Moje osebne opazovanje metod, katerih se poslužujejo po klinikah Dunaja, Berlina, Pariza, Rima in Londona in moje 22letne skušnje v zdravljenju novih in zastarelih bolezni možkih in ženskih mi daje prednost v teh zdravljenjih. Ako trpite na zastupljenju krvi, kožnih ranah, revmatizmu, srcu, pljučih, želodcu, jetrih, zlati žili, na počenju, nosu ali grlu, pojdite k Dr. Bailey v ozdravite. Jaz rabim ono slavno krvno zdravilo 606 in 916. Tudi najkrajnje X-Ray zdravljenje. Vsemu zdravljenju in preiskovanju daje Dr. Bailey svojo osebno in zaupno pozornost. Pojdite k nje-mu takoj ker vam prihrani lahko mnogo letno trpljenje in vam spremeni tok celega vašega življenja. Njegovo delo je najboljšje, njegove cene so najnižje.

Mi govorimo Slovensko.

Dr. BAILEY "Specijalist"

Uradne ure od 9:30 do 8 zvečer. 5511 EUCLID AVE., CLEVELAND, O. Soba 222. Drugo nadstropje

X-RAY PREISKAVA \$1.00.

Clevelandske novice.

— V ohijjski poboljševalnici v Columbusu se nahaja neki jetnik po imenu William Anderson, ki se nahaja v zaporu radi ponarejvanje, a trdi, da je izvršil tri umore v Clevelandu. Oblasti ne vedo, bi mu li verovale ali ne, ker je enkrat že izpovedal, da je umoral nekoga v Jamestown N. Y. a je bilo kasneje pronajde no, da on zločina ni mogel izvršiti. Anderson pravi, da je umo-

ril Mrs. Elsie Breinbring, ki je bila umorjena 26. sept. 1918, na nekem praznem zemljišču v bližini E. 167 St. in St. Clair Ave., nadalje Santo Lamschio, ki je bil pahnjen raz Central viaduktu meseca februarja leta 1919, ter Miss Gretchen Brandt, ki je bila napadena in umorjena v nje ni sobi 1. jan. 1921. Pravi, da je izvršil vse tri umori v zvezi radi ljubzenskih razmer. Glede Mrs. Kreinberg pravi, da jo je pričel od daleč ljubiti še predno je vedel, da je poročena ter ma-

ti treh otrok. Pravi, da ni ona o tej njegovi ljubezni ničesar vedela, ko pa je zvedel, da je poročena, pravi, da se je spremeni la njegova vroča ljubezen do te ženske v silno sovraštvo, ki ga je gnalo tako daleč, da jo je umoril. Kot znano je na večer 26. septembra 1918 Mrs. Kreinberg svojemu možu povedala, da gre v kinematograf. Otroke je spravil la lepo k počitku, nakar je odšla in odtečaj jo ni videl nihče več žive. Drugo jutro je bilo najdeno njeno truplo vse razbito in razmesarijeno na praznem zemljišču na E. 167 St. in St. Clair Ave. Kreinbergovi so stanovali tedaj na 16709 Waterloo Rd. Žena je bila stara 34 let. Lommachije pa pravil, da jo je pahnil z mostu, ko je šel z nekim dekletom, ki se je njemu dopadlo. Pravi, da je postal kar blazen, ko je videl dekle, katero je on oboževal, z nekim drugim. Skočil je k njemu ter ga pahnil v globino brez vsakega pomisleka. Oblasti niso bile nikdar na jasnem glede tega umora in niso vedele si je li Lommachio sam končal življenje ali ga je kdo drugi pahnil v smrt. Čitatelji se gotovo tudi še spominjajo umora Miss Gretchen Brandt. Najdena je bila umorjena v spalnici, 2174 E. 46 St., kjer je gospodinjala pri svojem svaku Dr. Lester Siemon. Glava ji je bila razbita z opeko in cela soba je bila najdena v silnem neredu. Morilec je dobil uhod skozi okno. Oblasti so zaslislale številne osumljence, toda vsak izmed njih je imel dokaze, da je bil za časa umora kje drugje. Anderson pravi, da je tudi ta umor izvršil on. Tu sledi njegov opis umora: "Zlezel sem skozi okno. Ona je spala, toda se je zbudila, ko sem vstopil. Pričela me je odganjati in to me je tako razljutilo, da sem zagrebel svoje prste v njen vrat ter jo tolkel z opeko po glavi. Ho tel sem jo poročiti, toda nisem mogel dobiti ločitve od moje prve žene. Ljubil sem jo in ker je pretila, da me izda moji ženi in mi povedala, da bo poročila drugega, sem jo rajši ubil, kot pa da bi jo imel kdo drugi." Anderson pravi, da se je izpovedal vsled tega, ker mu stoji pred obrazom vedno slike umorjenih ter ga zalezujejo ponoči in podnevi. Bil je že večkrat zaprt in oblasti so mnenja, da ni popolnoma prj zdravi pameti.

Spinelli je bil ustreljen zgodaj večeraj zjutraj na Fulton Rd. in Roehl Ave. ko se je vračal iz neke zabave. Umorjeni je mesar po poklicu ter je imel nprigo prijatelj, ki pa ne morejo dati po liciji nikakega pojasnila v zvezi z umorom. Spinelli je bil udovec ter brez otrok.

V ZAŠČITO OTROK.

New York (Jugoslovanski Oddelek F. L. I. S.) Otroški urad Departmenta of Labor izdeja vrsto poročil o upravljanju zakonov o otroškem delu v poedinih država. Iz teh poročil je razvidno, da je država Wisconsin razvila svoj poseben način zaščite otrok, ki so zaposleni v obrtih.

Vsi otroci med 14 in 17. letom morajo dobiti uradno dovoljenje, predno morejo biti zaposleni kot obrtni delavci. Dovoljenja dajejo uradniki, ki jih imenuje državna industrijska komisija, kateri daje zakon jako velike pravice, toliko glede nadziranja delavnic, kot glede splošnega uveljavljanja zakonov v zaščito otrok. Ta komisija nima le pravice postopati kazensko v slučaju zlorabljanja otroških sil, marveč sme tudi vlagati civilno tožbo za odškodnino.

Vsi otroci med 14. in 17. letom, ki delajo v tovarnah morajo pohajati takozvane poklicne šole (vocational schools) ki jih država vzdržuje v vseh večjih mestih in nasebinah. Vzlic svojim vrlinom ima Wisconsinški zakon tudi nekaj pomnankljivosti, izmed katerih naj omenimo to, da zakon ne zahteva zdravstvenega pregleda otrok, predno se jim da dovoljenje za delo. Pač pa se tak pregled zahteva v mestu Milwaukee.

Mogočnost, da bi tak otrok delal brez dovoljenja je malone izključena vsled izjemne določbe delavskega odškodninskega zakona. Ako se otrok med 14. in 17. letom onesreči, ko dela brez dovoljenja ali ko dela pri delu, ki je zabranjeno za otroke, mora delodajalec plačati trikatno odškodnino plačati iz svojega žepa, kajti mu ni dovoljeno zavarovati se proti taki nezgodi. Ta stroga določba in zakon ki prepoveduje prenizke pletze, sta znatno znižala število zaposlenih otrok.

Delavski položaj se vsak dan slabša, na vseh poljih, draginja raste, plače so nezadostne, industrijska kriza zmirom večja, večina delavstva je mrzla, čaka odrešitelja iz tega neznosnega stanja. Večin še danes ne more razumeti, da mora biti delavec, strokovno in politično organiziran, kje je drugje v organizaciji politični in strokovni odrešitelj iz te bede? Ko bo delavstvo zavedno, ko bo vedelo, kam spada, in ne bo nasedalo limanicam nekkih agentov buržoasije, ko bo prerajeno z duhom revolucionarnega razrednega boja, takrat se bo samo rešilo iz kapitalističnih spon, pod katerimi danes ječi kakor priklemjen pes. Kakor po vseh drugih državah tako mora tudi pri nas priti do tega, da se delavstvo združi v eno enotno fronto proti svojim izkoriščevalcem. Kaj pomaga vsa kritika, po sameznih? Delavci, delati je potrebno, mladost je treba streti! Mlačni delavec je večji sovražnik svoji sotpino kot pa odkriti kapitalist. Tega poznaš, ali drugi ti pade za hrbet v tvojem boju, ki ga vodiš proti izkoriščevalcu. Merodajni krogji ne uvidijo, da propadamo dan za dnem; njih ne briga, kako živi trpin, ali ima kaj jesti in obleke; oni štitiijo onih 5 odstotkov kapitalistov in veržnikov, masa delavnega ljudstva pri njih ne pride v poštev. Zmisla nimajo nobenega za ljudstvo, ki mora državi dati vse do krvnega davka. Nihče ne misli v vladnih krogjih, zakone sklepajo proti volji ljudske večine, nje glas ne upoštevajo. Korupcija se podpira na vsen koncih in krajih, izkoriščanje cvete v polnem obsegu. Delav-

stvo, zdrami se! Tvoja rešitev je edino v socializmu, v razrednem boju!

Laško časopisje o umrlem pa-pežu. Zadnje številke italijanskih časopisj prosiljavajo umrlega papeža kot italijanskega papeža najmodernejših nazorov. Iskāl je vedno stike med Vatikanom in laškim dvorom, venčdar zaman. Izrekel pa je na smrtni postelji željo, naj se potruzi njegov naslednik, da bo končal z uspehom njegovo brezuspešno delo. Benedikt XV. je vedno ljubil Italijo kot potomec stare italijanske aristokratske obitelji, vzgojen v strogo narodnostnem italijanskem duhu. Po kobariški nesreči je bil nenavadno potrj in je prošil na tihem Boga, naj čuva njegovo Italijo. — Vse to je naše ljudstvo že davno vedelo in je opombe vredno, da se ni nikoli prav posebno zanimalo za papeža, čeprav je naše nevedno ljudstvo vzgojeno v tako strogem katoliškem duhu kakor menda ne kmalu katero na svetu.

NAŠI ZASTOPNIKI.

Potovalni zastopnik John Jaklich. Krajevni zastopniki za državo Ohio. Za Cleveland: John Renko, Jernej Alesh, L. Mayer, Anton Jankovich. — Za Collinwood: Ludvik Medvešek, Karl Kotnik, J. F. Bohinc. — Za West Side: Andy Kljun. — Za Newburg: Josip Blatnik. — Za Nottingham, Euclid, Nobel: Vincent Koller. Hrvatski zastopnik za Cleveland in okolico: Ludvik Delišmonovič. Gaspar Logar, Niles, O. Jos. Sankar, West Park, O. Laurich Silvester, Barberton, O. Frank Česnik, Warrensville, O. Mirko Mihely, Brewster, O. Tony Ogrin, Conneaut, O. Louis Koželj, Lansing, O. Joe Hribernik, Glencoe, O. Košir Frank, Akron, O. Vincent Jereb, Kenmore, O. Math Leskovec, 85 Smithsonian St., Girard, O. Max Kragelj, 1819 E. 33rd St., Lorain, O.

Za Pennsylvanijo:

Louis Hribar, Bessemer, Pa. Andrew Vidrich, Johnstown, Pa. Rudolf Gorjup, Moon Run, Pa. Anton Sinčič, Farrell, Pa. Georg Plesničar, Onnalinda, Pa. Frank Hayny, Whitney, Pa. Louis Tolar, Imperial, Pa. Anton Jerich, Lloydell, Pa. John Branstetter, Yukon, Pa. Paul Weis, Casselman, Pa. John Turk, Claridge, Pa. Frank Baznik, St. Mary, Pa. Anton Kovačič, Irvin, Pa. Martin Koroshetz, Raphton, Pa. Vincent Jerševar, North Bessemer, Pa. Mike Jerina, West Newton, Pa. Bavdek Frank, Dunlo, Pa. Mišmaš Joe, Whitney, Pa. Zupančič Tony, Martin, Pa. Kovačič Anton, Export, Pa. Thomas Oblak, Manor, Pa. Jos. Cvelbar, Sharon, Pa. Louis Lindich, P. O. Box 554, Greensburg, Pa. Jakob Mihevec, Box 28, Vandling, Pa. Math Kós, Box 227, Cuddy, Pa.

Druge države:

Krall Joseph, Pueblo, Colo. John Virant, Salida, Colo. John Gudnich, Box 334, Ely, Minn. Otto Majerle, Eveleth, Minn. Louis Vesel, Gilbert, Minn. Anton Zornik, Herminie, Pa. John Paulin, E. Worcester, N. Y. Herman Pereklin, Little Falls, N. Y. L. Skube, 28 Broadway St., Gandava, N. Y. Math Lipovšek, Blanford, Ind.

Pohišstvo in druga domača oprava, katero ne rabite in vam je v napotjo, je vredna denarja. Malj oglas, za par centov v našem listu vas bo zadovoljil s tem, da boste hitro prodali.

Joseph Lustek, Pursglove, W. Va. Thomas Reven, Volby Grove, W. Va. Frank Novak, Dodson, Md. Jakob Predikaka, Stanton, Ill. Frank Francelli, Brooks, W. Va. Martin Jurkas, Aurora, Ill. Frank Strmšek, Detroit, Mich. Stanley Pahor, Milwaukee, Wis. Frank Polanc, Box 108, Pierce, W. Va.

Tomaž Cadež, Rock Springs, Wyoming. Vsi gornji zastopniki so upravičeni nabirati nove naročnike in

pobirati zaostalo naročnino dnevnik "Enakopravnost". Kom po nasebinah jih toplo poročamo in želimo, ko vas ne čejo, da se boste gotovo nam ali pa plačali zaostalo naročnino. Nasebine kjer še nimamo stopnikov in bi kdo želel preiti zastopstvo za naš list, naj na spodnji naslov in mi mu pošlasi potrebne listine ter daj podatke. Uprava "Enakopravnost" 6418 St. Clair Ave. Cleveland, O.

MALI OGLASI

NAPRODAJ so dve harmoniki Lubasovega izdelka, 4 vrstne, trikrat uglašene; model M. Ene so stare ene pa nove. Za pojasnila se je obrniti na John Brandstetter, P. O. Box 223, Yukon, Pa. (43)

MLADENIČ želi dobiti sobo s hrano med 62. in 70. sto. Na plačilo se ne ozira. Ima kaj prilicnega naj spodnja upravi tega lista.

PREMOG

Po izrednih cenah. Pristen Bergholz lump \$7.00 ton Pripeljemo ga kamorkoli na vshodnem delu mesta. Zglasite se na Collinwood Brick Yardu ali pokličite po telefonu. Ken 260 ali Wood 429. — Pri nas uposlujemo edino Slovenske delavce.

Edini SLOVENSKI POGREB ZAVOD **A.F. Svetek** V COLLINWOOD. 15220 Saranac Rd. Wood 44. Krasni avtomobili za vse okolice. **AMBULANCA.**

POHIŠTVO

za front sobo, za jedilnico, za spalnico, ledenica, posoda, srebrnina itd. vse v dobrem stanju se prodaja prav poceni, vse skupaj za \$168.50. Lepa prilika za novoročnica. Vprašajte na 520 E. 109 St. od St. Clairja in sicer od 9. do 10. ure dopoldne.

Cenjenim naročnikom in rojakom **EVELETH, MINN.** naznanjamo, da je prevzel stopstvo za naš list za dan okraj

g. Otto Majerle

trgovec v Evelethu katerega upravništvo tega toplo priporoča tamošnjim vencem. Želimo, da mu gredo rojaki roko in se naročijo ali pa plačajo zaostalo naročnino na list pri njem. Upravništvo

POBLAŠČEN ZASTOPNIK NAŠ LIST ZA NASELBINO NOTTINGHAM

EUCLID in NOBLE OHIO

g. Vincenc Kollec

ki bo obiskal vse tamkajšnje rojake in agitiral za naš list. Želimo, da se sleherni rojaki ali pa plača zaostalo naročnino na naš list gori imenovanemu zastopniku. UPRAVNIŠTVO

POZOR ROJAKI!

RAZPRODAJO

Največjo in ZADNJO priredimo **21. do 28. februarja** Moški gumijasti škornji, prve vrste\$2.75 Deški gumijasti škornji, prve vrste \$1.50 Moški \$6.00 klobuki po ...\$1.75 \$25.00 suknje in obleke po \$5.00 Spodnje žimske obleke po ... 50c \$4.00 volnene srajce po ... \$1.50 Overalls in jopiči po 75c Čevlji in robarji za moške, ženske in otroke po polovični ceni. Zenske volnene kape po ... 50c Otročje volnene kape po ... 25c Svilenе bluze za polovično ceno; istotako blago na yarde. Samo 8 dni še! Za vsak denar Pridite da se prepričate in zadovoljni boste nesli blago domov. Se priporočam, **JOSEPH KOS** 15230-32 WATERLOO RD. COLLINWOOD, OHIO.

Dnevnik
Enakopravnost
je
ZICA
ki spaja odjemalca s trgovcem Oglas v nasom listu dospe na svoje določeno mesto liki telegram.

VABILO NA

Veliko Maškeradno VESELICO

katero priredi.

ŽEN. ODSEK WATERLOO KLUBA

v Jos. Kunčičevi dvorani.

25. FEBRUARJA 1922

točno ob 7 uri zvečer.

— VSTOPNINA 25c ZA OSEBO. —

MASKE PROSTE.

Izbranih je osem lepih daril za najpomembnejše, najlepše in najgrše maske. Prvo darilo dobi najpomembnejša maska.

Igrala bo collinwoodska godba "Triglav".

Za dobro zabavo in postrežbo vam jamči ODBOR.

DVAJSETLETNA SKUŠNJA

Na stotine ljudi je sedaj na poti k zdravju in zadovoljstvu, ki so bili včasih neprestano bolni, slabotni in obupani. Na stotine se jih zdaj hvaljuje Dr. Kenealy za povrnitev zdravja. Na glede kako dolgo ste že bolni in kaj je vaša bolezen, pojdite k Dr. Kenealy. Nudil vam bo ravno isto vestno, in pazno pozornost ter znanstveno zdravljenje, katero je nudil že tolikim bolnikom v prošlosti. Denarne zadeve, naj vas ne ovirajo pri tem, da dobite postrežbo specialista. On računa tako zmerno, da zmore njegovo postrežbo vsak kdorkoli boluje za kakšno boleznijo. Ze leta in leta na istem kraju.

Uradne ure: od 9. dop. do 8. zveč. Ob nedeljah od 10. do 2. pop.

Dr. KENEALY - 2. nadstropje

647 Euclid Ave. Cleveland, Ohio., Republic Building.

Vhod 4. vrata zapadno od Star gledališča.

ZA ZABAVO IN POUK

— citajte —

"V močvirju velemesta"

Roman iz življenja priseljenke v Ameriki

CENA 50c.

Naročite pri

Ameriško-Jugoslovanska Tiskovna Družba

6418 ST. CLAIR AVE.

Ravnokar e izšla knjiga

Razkrinkani Habsburžani

katero je izdala Ameriško-Jugoslovanska Tiskovna Družba.

Knjigo je spisala gosposica Larich, bivša dvorna dama na Dunaju.

V knjigi opisuje vse podrobnosti vladajoče habsburske klike, kakor tudi smrt cesarjeviča Rudolfa.

Knjiga je jako interesantna in priporočamo rojakom, da si jo takoj naročijo.

Cena knjige je samo 60c